

Ansökan om stöd

1.1 Allmänna uppgifter

Projektnamn: Strategisk skyfallsplanering

Ansökansid: 887244

Ärendeid: 20382515

Projektperiod: 2027-02-01 - 2028-07-31

Typ av finansiering: Regionala projektmedel

Sista ansökningsdag: 2032-12-31

Ansvarig organisation: Region Gotland

1.2 Stödsökande

Namn: REGION GOTLAND

Org.Nr: 212000-0803

Antal anställda: 9999

621 81 VISBY

Sverige

Arbetsställe

Namn: SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN Arb.ställenr.: 19530013
TEKNIKFÖRVALTNINGE

Postadress:

Besöksadress:

VISBORGSALLÉN 19

621 81 VISBY

621 50 VISBY

Region: Gotland

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Ja

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Ja

Hemsida

<https://gotland.se/>

1.3 Samverkanspart

1.4 Betalningssätt

Typ av konto: Bankgiro

Kontonummer: 339-8328

Detaljerad info:

1.5 Projektinformation

Vilket/vilka problem vill projektet lösa?

Skyfallsfrågan är inte ny inom Region Gotland och hanteras redan i fysisk planering, VA, drift och investeringar. Arbetet har dock i stor utsträckning varit projektbaserat och reaktivt, exempelvis inom enskilda detaljplaner och investeringsprojekt. Det fungerar ofta för dagvattenhantering in mindre avrinningsområden , men ger inte tillräckliga förutsättningar för att hantera skyfall strategiskt över större avrinningsområden eller för att prioritera åtgärder utifrån var de ger störst samlad nytta.

Vid kraftiga skyfall kan stora vattenmängder snabbt röra sig ovan mark när ledningssystem och lokala dagvattenlösningar inte har tillräcklig kapacitet. Flödena följer inte organisatoriska, administrativa eller fastighetsrättsliga gränser och kan samtidigt påverka bebyggelse, vägar, samhällsviktiga funktioner och annan infrastruktur. Ett effektivt förebyggande arbete kräver därför samordning mellan bland annat VA, samhällsplanering, trafik, park, fastighetsförvaltning, exploatering och ekonomi samt med privata fastighetsägare och andra berörda aktörer.

I dag saknas en fullt sammanhållen bild av hur vatten rör sig genom den byggda miljön, vilka områden och objekt som är mest sårbara och vilka åtgärder som ger störst effekt. Befintlig kunskap och analyser används inte heller inom ett gemensamt arbetssätt med enhetliga prioriteringsprinciper. Det försvårar avvägningar mellan teknisk effekt, kostnader, samhällsnytta, genomförbarhet och rådighet och innebär en risk att åtgärder planeras utifrån enskilda verksamheters behov snarare än utifrån ett samlat landskaps- och samhällsperspektiv.

En central utmaning är dessutom att kostnader och nyttor ofta uppstår hos olika aktörer. En åtgärd uppströms som fördröjer och renar vatten kan medföra en kostnad för en markägare eller verksamhet, medan nyttan främst uppstår nedströms genom minskade skador på andra fastigheter eller samhällsfunktioner. Ansvar och finansieringsmöjligheter skiljer sig också mellan dagvatten inom VA-kollektivets ansvar och skyfallsflöden som överskrider ledningsnätets kapacitet, vilket är markägarens eller skattekollektivets ansvar. Det skapar behov av bättre underlag för gemensamma prioriteringar, ansvarsfördelning och investeringar.

Skyfallsåtgärder behöver samtidigt samordnas med ordinarie underhåll och investeringar, exempelvis när gator, parker eller annan infrastruktur byggs om. Region Gotlands verksamheter har olika budgetprocesser, prioriteringar och tidplaner, vilket gör det svårt att i dagsläget systematiskt identifiera och ta tillvara sådana tillfällen. Det finns därför ett behov av att integrera skyfallshanteringen i ordinarie planering, drift, förvaltning och budgetering i stället för att hantera frågan som separata insatser.

Det finns även behov av att i större utsträckning betrakta regnvatten som en resurs. Genom bättre kunskap om avrinningsområden och vattenflöden kan åtgärder identifieras som, där förutsättningarna medger det, inte bara minskar översvämningsrisker utan också bidrar till fördröjning, infiltration och grundvattenbildning.

Nuläget innebär sammantaget att Region Gotland har betydande kunskap och erfarenhet inom dagvatten, klimatanpassning och översvämningsrisker, men saknar ett gemensamt system för att omsätta denna kunskap i strategiska och långsiktiga prioriteringar. Förflyttningen som behövs är från ett huvudsakligen lokalt och projektspecifikt arbetssätt till en samordnad, kunskapsbaserad och långsiktig skyfallsplanering där risker, åtgärder och investeringar kan prioriteras utifrån ett samlat samhällsperspektiv.

Projektet bidrar till att stärka den offentliga sektorns förmåga att arbeta strategiskt med klimatanpassning genom förbättrade stödstrukturer, ökad samverkan och utveckling av ett arbetssätt som efter projektets slut integreras i ordinarie verksamhet. Genom dynamisk skyfallsmodellering, GIS-baserat beslutsstöd och extern samverkan förbättras underlaget för långsiktiga prioriteringar och investeringsbeslut.

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

Projektet Strategisk skyfallsplanering utvecklar och implementerar en dynamisk skyfallsmodell för avrinningsområden, ett GIS-baserat beslutsstöd samt gemensamma arbetsprocesser och styrdokument i Region Gotland. Projektet omfattar även samverkan med externa aktörer, exempelvis inom försäkringsbranschen, samt två studieresor för att

lära av andra kommuner. Detta skapar förutsättningar för att analysera skyfallsrisker på landskapsnivå, prioritera åtgärder och investeringar där de gör störst nytta samt integrera klimatanpassning i fysisk planering, drift och förvaltning. Projektet ska bidra till att regnvatten i större utsträckning kan ses som en resurs exempelvis till bevattning, genom ökad infiltration, fördröjning och grundvattenbildning där det är möjligt. Resultatet blir ett gemensamt och långsiktigt arbetssätt som stärker Gotlands vattenresiliens, minskar sårbarheten för skyfall och översvämningar samt bidrar till ett mer hållbart nyttjande av öns vattenresurser.

Vilken/vilka är projektets målgrupp(er)?

Projektets primära målgrupp är Region Gotlands verksamheter inom samhällsbyggnad, VA, klimatanpassning, trafik, park, exploatering, fastighetsförvaltning och ekonomi som arbetar med planering, drift, investering och förvaltning av den byggda miljön. Verksamheterna är organisatoriskt nära varandra men har olika ansvar, perspektiv, budgetprocesser och tidshorisonter. För att kunna hantera skyfalls- och regnvattenfrågor mer strategiskt behöver de stärka sin förmåga att arbeta samordnat och gränsöverskridande.

Den primära målgruppen har behov av ett gemensamt arbetssätt och bättre beslutsunderlag för att identifiera riskområden, bedöma konsekvenser och prioritera åtgärder utifrån tekniska, ekonomiska och samhällsliga perspektiv. Det finns också ett behov av att tydligare koppla analyser av vattenflöden och sårbarheter till ordinarie fysisk planering, drift, underhåll, investeringar och budgetprocesser. På så sätt kan åtgärder prioriteras utifrån ett samlat perspektiv och genomföras där de ger störst samhällsnytta.

Behovet har identifierats under det senaste året genom återkommande dialoger och möten med berörda verksamheter inom bland annat utveckling, planering, drift och förvaltning. Dialogerna visar en tydlig samsyn kring behovet av ett mer sammanhållet och strategiskt arbetssätt för dagvatten- och skyfallsfrågan. Bilden har kompletterats genom kontakter med andra svenska kommuner, vilket har gett ytterligare kunskap om gemensamma utmaningar och utvecklingsbehov inom strategisk skyfallsplanering.

Projektets sekundära målgrupper är organisationer och aktörer som inte deltar i Region Gotlands operativa genomförande, men som bidrar med kunskap och erfarenheter, fungerar som referens i projektets omvärldsanalys eller är mottagare av projektets resultat. Hit hör bland annat andra kommuner och regioner, länsstyrelser, nationella myndigheter och branschorganisationer samt aktörer inom försäkrings-, bygg- och fastighetssektorn. Många offentliga organisationer står inför liknande utmaningar kopplade till klimatanpassning och skyfall, men arbetar med frågorna på olika sätt utifrån lokala förutsättningar. Projektet ska därför bidra till ett ömsesidigt erfarenhets- och kunskapsutbyte.

En viktig arena för detta är Regional kustsamverkan, som samlar länsstyrelser, kustkommuner och regioner i Blekinge, Kalmar och Gotlands län samt bland annat Statens geotekniska institut (SGI), Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Länsförsäkringar. Nätverket används för erfarenhetsutbyte och kompetensuppbyggnad kring hur kustområden kan planeras och förvaltas långsiktigt hållbart i ett förändrat klimat. Projektet kommer även att använda det etablerade nätverket Union of the Baltic Cities (UBC) för kunskapsutbyte och spridning av resultat. Region Gotland har sedan länge ett aktivt engagemang i UBC och ansvarig enhetschef för projektet är vice ordförande i UBC Planning Cities-kommission.

Projektet ska därutöver samverka med bland annat Svensk Försäkring, Länsförsäkringar och Svenskt Vatten för att tillföra kunskap om skadeutfall, riskbedömningar, vattenhantering och erfarenheter från andra verksamheter. Bygg- och fastighetssektorn

på Gotland involveras genom Byggmästareföreningen för att bidra med praktiska perspektiv på exempelvis exploatering, fastighetsförvaltning och genomförbarhet. Dessa perspektiv kompletterar Region Gotlands interna kompetens och bidrar till att projektets analyser, beslutsunderlag och arbetssätt får en bredare relevans. De nätverk och aktörer som planeras delta har informerats om projektet och ställt sig positiva till medverkan och till att ta del av projektets resultat.

Region Gotland har sedan tidigare bred erfarenhet av att arbeta med hela målgruppen genom samhällsplanering, vattenhantering, klimatanpassning, dagvattenhantering och översvämningsrisker. Arbetet berör flera verksamhetsområden och kräver redan idag samordning mellan exempelvis samhällsbyggnad, VA, trafik, park, fastighetsförvaltning och ekonomi.

Vad förväntar ni er att projektets planerade aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt?

På kort sikt ska projektet stärka den primära målgruppens kunskap och förmåga att gemensamt analysera, bedöma och prioritera skyfallsrisker. Genom dynamisk skyfallsmodellering och ett GIS-baserat beslutsstöd får berörda verksamheter en mer sammanhållen bild av avrinningsområden, riskområden, sårbarheter och konsekvenser.

Projektet ska samtidigt skapa ett gemensamt arbetssätt mellan verksamheter som idag hanterar olika delar av dagvatten- och skyfallsfrågan. Genom workshops, analyser, tester och gemensam utveckling tas principer och beslutsunderlag fram för hur tekniska, ekonomiska och samhällsliga perspektiv ska vägas samman vid prioritering av åtgärder och investeringar.

Målgruppen ska därigenom få bättre förutsättningar att integrera skyfallsfrågan i fysisk planering, drift, underhåll, investeringar och budgetprocesser. Projektet ska även öka kunskapen om hur regnvatten, där förutsättningarna är lämpliga, kan fördröjas och infiltreras och därmed bidra till en mer hållbar vattenhantering.

För de sekundära målgrupperna innebär projektet på kort sikt ett ökat erfarenhets- och kunskapsutbyte. Genom dialog med andra kommuner, myndigheter, försäkringsbranschen och andra aktörer kan projektets arbetssätt utvecklas utifrån fler perspektiv samtidigt som projektets erfarenheter och resultat görs tillgängliga för andra organisationer.

Vilka effekter - hos målgruppen eller i samhället - förväntar ni er att projektet uppnår på lång sikt?

På lång sikt förväntas projektet bidra till att strategisk skyfallsplanering blir en integrerad del av Region Gotlands ordinarie samhällsplanering, drift, förvaltning och investerings- och budgetprocesser. Berörda verksamheter ska kunna arbeta mer samordnat och proaktivt utifrån gemensamma analyser och prioriteringsprinciper, i stället för att skyfallsfrågan huvudsakligen hanteras inom enskilda projekt eller när problem redan har uppstått.

Det förväntas leda till bättre prioriterade och mer samhällsekonomiskt effektiva klimatanpassningsåtgärder, där investeringar kan riktas mot de områden och funktioner där de ger störst samlad nytta. På samhällsnivå bidrar detta till minskad sårbarhet för skyfall och översvämningsrisker, ökad robusthet i bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktiga funktioner samt stärkt vattenresiliens på Gotland.

Genom bättre kunskap om vattenflöden och avrinningsområden skapas även långsiktigt bättre förutsättningar för att använda regnvatten som en resurs genom fördröjning och infiltration där det är lämpligt, vilket kan bidra till ett mer hållbart nyttjande av Gotlands vattenresurser.

Projektet förväntas också bidra till ett mer långsiktigt kunskapsutbyte med andra kommuner, regioner och aktörer. Genom att projektets metoder, arbetssätt och erfarenheter sprids kan resultaten få nytta även utanför Region Gotland och bidra till utvecklingen av strategisk skyfallsplanering i andra offentliga organisationer.

Hur ska projektet organiseras och styras?

Projektägare för projektet är Region Gotland. Projektet genomförs med befintliga resurser inom Region Gotland och organiseras med projektledare, projektgrupp, styrgrupp och referensgrupp. Projektförslaget är förankrat genom information till berörda nämnder och genom samtal i ledningsgrupper inom Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Projektledaren är en befintlig resurs inom Region Gotland och kommer att arbeta 80 procent i projektet under projektperioden. Projektledaren ansvarar för samordning, planering, uppföljning, rapportering och koordinering av projektets aktiviteter.

Projektgruppen består av befintliga medarbetare från Region Gotland och består av följande roller:

- Projektledare (80 procent)
- Modellbyggare från VA (25 procent)
- Klimatanpassningssamordnare (15 procent)
- Gata- och trafikplanerare (15 procent)
- Stadsträdgårdsmästare (15 procent)
- Controller (15 procent)

Rollerna i projektgruppen är avsatta för projektet inom befintlig organisation.

Projektgruppen bidrar med kompetens inom VA, skyfallsanalys, klimatanpassning, samhällsplanering, infrastruktur, grönstruktur och ekonomi. Genom att samla kompetenser från flera verksamhetsområden skapas förutsättningar för att utveckla ett gemensamt arbetssätt för strategisk skyfallsplanering.

Målsättningen är att styrgruppen ska omfatta totalt fem enhets- eller avdelningschefer, från verksamheter som deltar i projektgruppen och/eller referensgruppen. Styrgruppen består av befintliga chefer inom Region Gotland och ansvarar för strategiska beslut, prioriteringar och förankring av projektet. Fem är tillfrågade, varav tre från avdelningarna Samhällsplanering, VA/avfall och MEX/projekt redan tackat ja. Styrgruppen bidrar till att projektet kan genomföras enligt plan genom att garantera att de medverkande medarbetarna kan avsätta den tid som krävs för projektets aktiviteter via prioritering i relation till ordinarie arbetsuppgifter.

Referensgruppen består av representanter från regional utveckling, mark- och exploatering, detaljplaner, översiktsplanering, fastighet, projektavdelning och VA (dagvatten). Referensgruppen bidrar med verksamhetsspecifik kunskap, perspektiv och kvalitetssäkring i projektets olika delar. Varje representant i referensgruppen avsätter i genomsnitt cirka två timmar per vecka för projektets arbete.

Projektet omfattar även extern samverkan med kommuner, VA-organisationer, branschaktörer genom exempelvis nätverket regional kustsamverkan. Erfarenhetsutbyte sker bland annat genom UBC-nätverket samt genom dialog och studiebesök med andra organisationer.

Hur ska projektet avgränsas från ordinarie verksamhet?

Projektet är tydligt avgränsat från Region Gotlands ordinarie verksamhet genom ett särskilt definierat syfte, en egen projektorganisation, separat finansiering och en fastställd genomförandeperiod. Projektets syfte är att utveckla och implementera nya gemensamma verktyg, analyser, prioriteringsprinciper och arbetssätt för strategisk skyfallsplanering. Projektet kompletterar därmed ordinarie verksamhet men finansierar inte löpande arbete inom exempelvis fysisk planering, VA, drift, underhåll, investeringar eller hantering av enskilda skyfalls- och dagvattenfrågor.

Projektet genomförs av en särskilt resurssatt projektorganisation och har en egen budget. Region Gotland tillämpar separata rutiner för projektredovisning, inklusive egen kodsträng, vilket säkerställer att projektets kostnader och arbetstid kan särskiljas från ordinarie verksamhet.

Projektets aktiviteter är tidsbegränsade och kopplade till tydliga leveranser, exempelvis dynamisk skyfallsmodellering, GIS-baserat beslutsstöd, analyser av riskområden och sårbarheter samt utveckling och test av gemensamma arbetsprocesser och prioriteringsprinciper. Uppföljning och rapportering sker inom projektorganisationen och gentemot finansiär.

Efter projektets slut övergår ansvar för fortsatt användning, förvaltning och vidareutveckling av framtagna arbetssätt, modeller och beslutsunderlag till berörda verksamheter och hanteras därefter inom ordinarie organisation och budget.

Har projektet en koppling till den regionala utvecklingsstrategin?

Ja

Kommentar

Projektet har en tydlig koppling till den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 och bidrar till samtliga tre övergripande mål, men framför allt till målet att Gotland ska vara en förebild i energi- och klimatomställningen.

Projektet bidrar särskilt till prioriteringen Säkra miljö och vatten genom att stärka Region Gotlands förmåga att långsiktigt hantera vattenrelaterade risker och skapa bättre förutsättningar för en hållbar vattenförvaltning. Genom ökad kunskap om avrinningsområden, vattenflöden och riskområden skapas bättre underlag för att förebygga konsekvenser av skyfall samt för att identifiera möjligheter till fördröjning och infiltration av regnvatten där förutsättningarna är lämpliga. Projektet bidrar därmed även till effektmålen om säkrad tillgång till vatten av god kvalitet och kvantitet samt god beredskap och förmåga att hantera samhällsstörningar.

Projektet har även en stark koppling till prioriteringen Gå före i klimat- och energiomställningen, särskilt inriktningen att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Genom dynamisk skyfallsmodellering, GIS-baserat beslutsstöd och gemensamma arbetsprocesser stärks förmågan att ta hänsyn till ökade skyfalls- och översvämningrisker i fysisk planering, drift, förvaltning och investeringar. På lång sikt bidrar detta till en mer robust byggd miljö och minskad sårbarhet för klimatrelaterade händelser.

Projektet bidrar också till prioriteringen Stimulera innovation och förnyelse. Genom att kombinera ny teknik och nya analysmetoder med utvecklade arbetssätt och ökad samverkan mellan olika funktioner inom Region Gotland skapas förutsättningar för att utveckla hur klimatanpassningsfrågor hanteras i samhällsplaneringen. Samverkan med bland annat andra kommuner, försäkringsbranschen, fastighetssektorn och nationella aktörer bidrar till kunskapsutbyte och till att nya metoder och arbetssätt kan utvecklas och spridas.

Projektet bidrar även till ett tryggt och inkluderande samhälle genom att bättre underlag för prioritering av klimatanpassningsåtgärder stärker möjligheten att skydda bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktiga funktioner. Sammantaget bidrar projektet till en mer strategisk, samordnad och kunskapsbaserad samhällsplanering som stärker Gotlands långsiktiga vattenresiliens och förmåga att möta ett förändrat klimat.

Hur är hållbarhetsaspekter integrerade i projektet?

Projektet bidrar till flera av Agenda 2030-målen eftersom skyfallsfrågan berör både klimat, vattenförsörjning, samhällsplanering och sociala konsekvenser. Den samlade effekten av projektet är att skapa en gemensam struktur för hur skyfall hanteras i hela samhällsbyggnadsprocessen. Det gör att klimat-, vatten- och samhällsplanering kopplas ihop i praktiken, vilket stärker både ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet på Gotland.

Särskilda Agenda 2030 mål:

Mål 5 Jämställdhet

Region Gotland arbetar enligt strategin för jämställdhetsintegrering. Det innebär att jämställdhet inte hanteras som ett separat spår i projektet, utan integreras i analys, prioritering och framtagande av beslutsunderlag. I projektet innebär detta att konsekvenser av skyfall analyseras utifrån hur olika grupper påverkas av störningar i samhällsfunktioner, exempelvis tillgång till vård, omsorg och transporter. Det innebär också att sociala konsekvenser vägs in tillsammans med tekniska och ekonomiska faktorer när åtgärder prioriteras.

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Projektet bidrar till mer hållbar vattenhantering genom att skapa bättre kunskap om var och hur regnvatten kan fördröjas och infiltreras lokalt. Det innebär att projektet ger underlag för att i efterföljande planering kunna identifiera lämpliga ytor där infiltration är möjlig och där det är lämpligt ur ett systemperspektiv. På Gotland, där vattenresurserna är begränsade, kan även mindre lokala förbättringar bidra till en samlad positiv effekt över tid. Effekten handlar därför inte om en enskild åtgärd, utan om att skapa förutsättningar för att många mindre insatser kan genomföras där de gör störst nytta. Projektet bidrar även till att minska risken för att förorenat dagvatten leds direkt till Östersjön.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Projektet bidrar till mer jämlik riskhantering genom att synliggöra hur skyfall påverkar olika delar av samhället. Beslutsstödet gör det möjligt att prioritera åtgärder som skyddar grupper och områden som är mest sårbara, snarare än att endast fokusera på de mest synliga problemen.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Projektet stärker planeringen av den byggda miljön genom att skyfallsrisker integreras i fysisk planering, investeringar och drift. Det leder till mer robusta och säkra samhällen där översvämningar, framkomlighetsproblem och störningar i samhällsviktig verksamhet minskar. Projektet bidrar även till att kulturmiljöer och samhällsviktiga funktioner bättre kan skyddas vid extrema väderhändelser.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Projektet stärker Region Gotlands förmåga att hantera ökade risker kopplade till skyfall. Genom en gemensam skyfallsmodell och ett beslutsstöd kan riskområden identifieras tidigt och åtgärder planeras mer systematiskt. Det gör att skador på samhällsviktig infrastruktur, bebyggelse och funktioner kan minska över tid.

Vilken/vilka kommuner eller län ska projektet omfatta? Valda län

Gotland

Vilken/vilka kommuner eller län ska projektet omfatta? Valda kommuner

Gotland

1.6 Tid och aktivitetsplan

AP-1 Uppstart och projektorganisation

Startdatum: 2027-02-01 **Slutdatum:** 2027-03-31 **Kostnad:** 468 279

Fokus ligger på att etablera projektets organisatoriska struktur, inklusive styrgrupp och referensgrupp, samt att fastställa roller och arbetssätt. Funktioner som redan är tillfrågade och till större delen redan tillsatta till projektet i det fall medel blir beviljade för att projektet ska kunna starta upp skyndsamt. Genom att skapa en tydlig projektplan och uppföljningsstruktur skapas goda förutsättningar för ett effektivt och ändamålsenligt genomförande. Arbetspaketet bidrar till projektmålet genom att skapa den nödvändiga samordningen mellan olika förvaltningar, vilket är en förutsättning för att kunna gå från ett fragmenterat till ett gemensamt strategiskt arbetssätt.

Aktiviteter

A-1.1 Etablering av projektorganisation

Kostnad: 468 279

Projektorganisation etableras med projektledare, styrgrupp och referensgrupp. Roller, ansvar och arbetssätt fastställs. Vid projektets inledning genomförs ett gemensamt uppstartstillfälle med berörda funktioner och referensgruppen för att säkerställa gemensam förståelse för projektets arbetssätt, roller, leveranser och tidplan. Projektplan och uppföljningsstruktur tas fram. Projektledaren ansvarar för samordning, planering, uppföljning och rapportering under hela projektperioden. Kontakter med externa samverkansparter initieras.

Förväntat resultat/uppföljning:

- Projektorganisation etablerad.
- Projektplan och uppföljningsstruktur framtagen.
- Roller och ansvar tydliggjorda.

Deltagande roller:

- Projektgrupp
- Styrgrupp
- Referensgrupp
- Externa samverkansparter

Kostnader:

Kostnader avser projektorganisationens arbetstid (468279 kr).

OBS! För enkelhetens skull är kostnader för arbetstid i samtliga aktiviteter i aktivitets-listan uträknad enligt följande: Summa av kostnadsslag a) lön (1 712 120 kr), b) schablon för lönebikostnader (731 075 kr) och c) indirekta kostnader (366 479 kr) upp till 25% dividerat med antal aktiviteter (6 st), dvs. $2\,809\,674/6 = 468\,279$ kr.

AP-2 Nuläge, omvärldsanalys och studiebesök

Startdatum: 2027-03-01

Slutdatum: 2027-06-30

Kostnad: 1 066 058

Syftet är att skapa en gemensam bild av nuvarande utmaningar och identifiera beprövade metoder genom interna analyser och extern erfarenhetsinhämtning, inklusive internationella studiebesök. Informationsinhämtning kommer att ske genom bredare enkätutskick, genomlysning av hemsidor och bibliotek för forskning. Med hjälp av Svenskt Vatten får vi tips på kommuner och VA-bolag i framkant att föra dialog med samt studier och projekt som kan vara av intresse för Region Gotland. Arbetspaketet bidrar till projekt målet genom att säkerställa att det nya arbetssättet baseras både på lokala behov och internationell best-practice. Det minskar riskerna och ökar precisionen i den fortsatta planeringen.

Aktiviteter

A-2.1 Nuläge och omvärldsanalys

Kostnad: 478 279

Projektet analyserar Region Gotlands nuvarande arbetssätt kring skyfall, dagvatten och klimatanpassning. Arbetet omfattar kartläggning av befintliga arbetssätt, processer och dataunderlag samt dialog med berörda verksamheter för att identifiera styrkor, utvecklingsbehov och förutsättningar för ett gemensamt arbetssätt. För att i slutändan få ett rättvist och jämlik fördelning av dagvatten och slyfallsåtgärder genomförs i tidigt skede jämställdhets- och jämlikhetsanalyser som ska kunna följas upp. Hur kan olika grupper påverkas och kan vi motverka ojämlikheterna genom projektet.

För att skapa samsyn kring nuläget och projektets fortsatta inriktning genomförs workshops med interna aktörer. Beroende på behov kan även externa aktörer, exempelvis från bygg- och fastighetssektorn, bjudas in.

Omvärldsanalys genomförs genom:

- dialog med andra kommuner och VA-organisationer
- enkäter till kommuner och VA-organisationer
- dokumentstudier
- dialog med branschaktörer och nätverk

Förväntat resultat/uppföljning:

- Sammanställd nulägesbild
- Genomförd omvärldsanalys

Deltagande roller:

- Projektgrupp
- Referensgrupp
- Styrgrupp
- Externa aktörer

Kostnader:

Kostnader avser workshop-relaterade kostnader, för lokal, fika och material (10 000 kr), samt projektorganisationens arbetstid (468279 kr).

OBS: Se förklaringsmodell till uträkning och fördelning av lönekostnader mellan aktiviteter i aktivitet 1.1.

A-2.2 Studiebesök

Kostnad: 587 779

Region Gotland planerar studiebesök i Mariehamn och Århus genom kontakter inom UBC-nätverket. Även andra relevanta kommuner kan besökas i samband med resorna. Studiebesöken genomförs för att ta del av erfarenheter kring strategisk skyfallsplanering, organisering och praktiskt genomförande av klimatanpassning.

Förväntat resultat/uppföljning:

Dokumenterade erfarenheter från studiebesök och nätverkssamverkan.

Deltagande roller:

Projektgrupp

Kostnader:

Kostnader avser två resetillfällen för studiebesök till Åland och Danmark med upp till 2 stopp i andra kommuner på vägen (119 500 kr). Kostnader uppskattas för 6 personer från projektgruppen. Åland: Flyg, färja, taxi/buss, hotell, oförutsett. Danmark: Flyg, hyrbil, bränsle, broavgift, hotell och oförutsett. Prisunderlag finns att tillhandahålla vid förfrågan. Kostnader avser även projektorganisationens arbetstid (468279 kr).

OBS: Se förklaringsmodell till uträkning och fördelning av lönekostnader mellan aktiviteter i aktivitet 1.1.

AP-3 Teknisk analys och utveckling av beslutsstöd

Startdatum: 2027-04-01 **Slutdatum:** 2028-03-31 **Kostnad:** 1 196 279

Här införs och implementeras ett IT-stöd för dynamiska skyfallsanalyser, för att kunna identifiera riskområden och sårbarheter med hög precision. Genom att kombinera tekniska modeller med ekonomiska och samhällseliga data, tas konkreta beslutsunderlag fram för prioritering av åtgärder. Arbetspaketet bidrar direkt till projektmålet genom att tillhandahålla tekniska verktyg och den analyskapacitet som krävs för att kunna prioritera investeringar där de gör störst nytta.

Aktiviteter

A-3.1 Upphandling av IT system, analys och framtagande av beslutsunderlag

Kostnad: 1 196 279

Projektet inför och använder ett IT-stöd för dynamiska skyfallsanalyser.

Arbetet inleds med kravställning och direktupphandling av ett IT-system för dynamiska skyfallsanalyser. Inköp av kraftfull dator för tunga beräkningsmodeller sker genom befintligt ramavtal i Region Gotland. Därefter installeras, konfigureras och anpassas systemet utifrån projektets behov. Relevanta dataunderlag integreras och kvalitetssäkras för att säkerställa tillförlitliga analyser.

Modellen används för att analysera hur vatten rör sig vid kraftiga regn, vilka områden och objekt som påverkas samt vilka åtgärder som kan minska riskerna. Analyserna baseras på topografi, klimatdata, markanvändning och dagvattennät för att identifiera riskområden, flödesvägar och sårbara objekt.

Analyserna kompletteras med ekonomiska och samhällsliga bedömningar som finns tillgängliga som öppna data, geodatasamverkan och från försäkringsbranschen. Det för att kunna prioritera och jämföra åtgärdsalternativ inklusive med hänvisning till sociala perspektiv, så som rättvisa och jämställdhet.

IT-stödet implementeras som en del av Region Gotlands ordinarie verksamhet. Efter projektets slut fortsätter Region Gotland att använda systemet och finansierar de löpande licenskostnaderna, vilket säkerställer att analyser och beslutsstöd kan användas och vidareutvecklas långsiktigt.

Förväntat resultat/uppföljning:

- IT-system för dynamiska skyfallsanalyser implementerat.
- Genomförda analyser av prioriterade områden.
- Framtagna beslutsunderlag för prioritering av åtgärder.

Deltagande roller:

- Projektgrupp
- Tekniska kompetenser
- Referensgrupp
- Styrgrupp
- Försäkringsbranschen (Länsförsäkringar och Svensk Försäkring).

Kostnader:

Kostnader avser inköp av dator och skyfallssystem, uppstart, införande under projektperioden samt implementeringsstöd från IT-leverantören och driftkostnad hos regionens IT-avd (228 000 kr), samt datorkostnad (500 000) för att kunna köra tunga beräkningsmodeller. Fortsatta licenskostnader efter projektets slut finansieras av Region Gotland och ingår inte i projektbudgeten. Kostnader avser även projektorganisationens arbetstid (468 279 kr).

OBS: Se förklaringsmodell till uträkning och fördelning av lönekostnader mellan aktiviteter i aktivitet 1.1.

AP-4 Implementering

Startdatum: 2027-10-01 **Slutdatum:** 2028-06-30 **Kostnad:** 468 279

Detta syftar till att omsätta de tekniska analyserna till permanenta arbetsprocesser och prioriteringsprinciper, som integreras i Region Gotlands ordinarie planering, drift och budgetprocesser. Arbetspaketet bidrar till projekt målet genom att säkerställa att resultaten blir en del av det dagliga arbetet. Det gör att skyfallsfrågan hanteras strategiskt och långsiktigt även efter projektets slut.

Aktiviteter

A-4.1 Prioritering av åtgärder och implementering av gemensamt arbetssätt

Kostnad: 468 279

Utifrån resultaten från de tekniska analyserna genomförs analyser av konsekvenser, kostnader och nyttor kopplade till identifierade riskområden. Med det som grund utvecklas principer för prioritering av åtgärder samt förslag till gemensamma arbetsprocesser mellan planering, investering, drift och förvaltning.

Arbetet fokuserar på hur skyfallsfrågan kan integreras i:

- fysisk planering
- drift och underhåll
- investeringar
- budgetprocesser

Arbetsätt och beslutsunderlag stäms av och testas i dialog med berörda verksamheter och justeras utifrån erfarenheter. Aktiviteten avslutas med att en genomförandeplan tas fram som beskriver hur arbetsätt och beslutsunderlag kan användas och vidareutvecklas efter projektets avslut.

Förväntat resultat/uppföljning:

- Gemensamt arbetsätt för strategisk skyfallsplanering framtaget.
- Skyfallsfrågan integrerad i relevanta planerings-, drift-, underhålls-, budget- och investeringsprocesser.

Deltagande roller:

- Projektgrupp
- Referensgrupp.
- Styrgrupp.

Kostnader:

Kostnader avser projektorganisationens arbetstid (468279 kr).

OBS: Se förklaringsmodell till uträkning och fördelning av lönekostnader mellan aktiviteter i aktivitet 1.1.

AP-5 Kommunikation

Startdatum: 2027-02-01

Slutdatum: 2028-07-31

Kostnad: 468 279

Fokus är att förankra projektets resultat internt samt att sprida erfarenheter till externa partners, andra kommuner och internationella nätverk. Arbetspaketet bidrar till projektmålet genom att öka acceptansen för det nya arbetssättet inom organisationen och genom att stärka Region Gotlands roll som kunskapsledare inom klimatanpassning. Det skapar mervärden även utanför den egna förvaltningen.

Aktiviteter

A-5.1 Kommunikation, spridning och överföring av resultat

Kostnad: 468 279

Kommunikation sker löpande till interna verksamheter, samverkanspartner och externa aktörer genom främst projektgruppen.

Resultat sprids genom:

- interna och externa informationsmöten
- Etablerade nätverk som Regional kustsamverkan och Union of Baltic Cities
- dialog med kommuner och branschorganisationer
- slutrapport

Kommunikationsinsatser genomförs tillsammans med berörda verksamheter inom Region Gotland genom exempelvis förankrankring på arbetsplatsträffar och redan etablerade samverkansforum så som dagvattengrupp och grönplangrupp, samt information till nämnd. Vid behov involveras befintliga kommunikationsresurser inom Region Gotland, exempelvis för att informera på intranät eller hemsida.

Tillväxtverkets och Region Gotlands krav på information och synliggörande av medfinansiering följs upp under hela projektet enligt gällande riktlinjer och beslut om stöd. Det innebär bland annat att finansiärernas logotyp syns på allt tryckt material, i presentationer, inbjudningar, vid studiebesök etc.

Förväntat resultat/uppföljning:

- Resultat spridda till interna och externa målgrupper
- Erfarenheter tillgängliga efter projektets slut genom slutrapport och nätverk

Deltagande roller:

- Projektgrupp
- Referensgrupp
- Styrgrupp

Kostnader:

Kostnader avser projektorganisationens arbetstid (468279 kr). Projektorganisationens arbetstid för koordinering och kommunikation är fördelat på hela projektperioden.

OBS: Se förklaringsmodell till uträkning och fördelning av lönekostnader mellan aktiviteter i aktivitet 1.1.

Kostnadsslag	2027	2028								Totalt
Bidrag annat än pengar										
Summa bidrag i annat än pengar										0
Summa totala kostnader	2 574 520	1 092 654								3 667 174

Finansiering

Finansiär	2027	2028								Totalt
Offentligt bidrag annat än pengar										
Total offentligt bidrag annat än pengar										0
Offentlig kontantfinansiering										
Tillväxtverket: ERUF - utlysning Främja tillgång till vatten och en hållbar vattenförvaltning (särskilt mål 2.5)	1 120 525	713 062								1 833 587
Total offentlig kontantfinansiering	1 120 525	713 062								1 833 587
Total offentlig finansiering	1 120 525	713 062								1 833 587
Privata bidrag annat än pengar										
Total privat bidrag annat än pengar										0
Privat kontantfinansiering										
Total privat kontantfinansiering										0
Total privat finansiering										0
Summa medfinansiering	1 120 525	713 062								1 833 587

Stödfinansiering

Finansiering	2027	2028								Totalt
Stödfinansiering	1 453 995	379 592								1 833 587

Sammanställning

Stödandel av faktiska kostnader	50,00%
Stödandel av totala kostnader	50,00%
Stödandel av stödgrundande finansiering	50,00%
Stödandel av total finansiering	50,00%
Andel annan offentlig finansiering	50,00%
Andel offentlig finansiering	100,00%
Andel privat finansiering	0,00%

1.8 Förskott

Sökt förskottsbelopp: 0,00

Motivering:

1.9 Mina kontakter

Namn: Frida Brunner
Telefonnummer: 0498269374
Mobiltelefonnummer:
E-postadress: frida.brunner@gotland.se
Roll: Kontaktperson

Namn: Johanna Snöbohm
Telefonnummer: 0498269433
Mobiltelefonnummer:
E-postadress: johanna.snobohm@gotland.se
Roll: Projektledare

Namn: William Cöster
Telefonnummer: 0498269751
Mobiltelefonnummer:
E-postadress: william.coster@gotland.se
Roll: Kontaktperson

1.10 Dokument

Filnamn: Bilaga Planeringsbudget för EU-projekt 20260730.xlsx
Beskrivning:
Uppladdningsdatum: 2026-09-10
Filnamn: Bilaga Riskanalys 20260708.pdf
Beskrivning:
Uppladdningsdatum: 2026-09-10
Filnamn: Bilaga Inköps-upphandlingsplan 20260708 (2).pdf
Beskrivning:
Uppladdningsdatum: 2026-09-10
Filnamn: Bilaga_projektoversikt_gantt-schema.xls.xlsx
Beskrivning:
Uppladdningsdatum: 2026-09-10
Filnamn: Originalansökan
Beskrivning: Inkommen originalansökan - Maskinläsbart format
Uppladdningsdatum: 2026-09-10
Filnamn: Signeringsinformation
Beskrivning: Ansökan
Uppladdningsdatum: 2026-09-10
Filnamn: Förändringsteori_Strategisk_skyfallsplanering.pdf
Beskrivning:
Uppladdningsdatum: 2026-09-10